

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงาน บรรยากาศจริยธรรมในการทำงาน
กับความสุขในการทำงาน ตามการรับรู้ของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต
โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร

นางสาวอัจฉรัช อุยยะพัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIPS BETWEEN WORK CHARACTERISTICS, ETHICAL WORK CLIMATE,
AND JOY AT WORK AS PERCEIVED BY NURSES OF INTENSIVE CARE UNITS,
GOVERNMENT HOSPITALS, BANGKOK METROPOLIS

Miss Acharat Uyyapat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Administration

Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

511923

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงาน บรรยากาศจริยธรรมในการทำงาน กับ
ความสุขในการทำงาน ตามการรับรู้ของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤตโรงพยาบาล
ของรัฐ กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวอัจฉรี อูยะพัฒน์

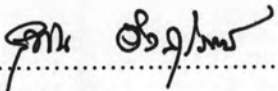
สาขาวิชา

การบริหารการพยาบาล

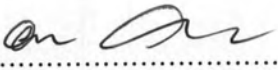
อาจารย์ที่ปรึกษา

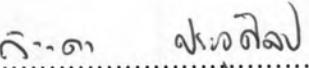
รองศาสตราจารย์ ดร. กัญญา ประจุศิลป์

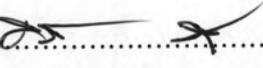
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารการพยาบาล

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ถือนุญชวิชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. กัญญา ประจุศิลป์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

อัจฉริช อุยยะพัฒน์: ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงาน บรรยากาศจริยธรรมในการทำงาน กับความสุขในการทำงานตามการรับรู้ของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร (RELATIONSHIPS BETWEEN WORK CHARACTERISTICS, ETHICAL WORK CLIMATE, AND JOY AT WORK AS PERCEIVED BY NURSES OF INTENSIVE CARE UNITS, GOVERNMENT HOSPITALS, BANGKOK METROPOLIS) อ. ที่ปรึกษา: รศ. ดร. กัญญา ประจุศิลป์ , 131 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงาน บรรยากาศจริยธรรมในการทำงาน กับความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต และ 3) ศึกษาตัวแปรที่ร่วมกันพยากรณ์ความสุขของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต จำนวน 325 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามลักษณะงาน แบบสอบถามบรรยากาศจริยธรรมในการทำงาน และแบบสอบถามความสุขในการทำงาน เครื่องมือทั้งหมดผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และวิเคราะห์ความเที่ยง ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.87, 0.94 และ 0.95 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.34, SD = 0.41$)

2) ลักษณะงาน บรรยากาศจริยธรรมในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐกรุงเทพมหานคร ($r = 0.457$ และ 0.635 ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ตัวแปรที่ร่วมพยากรณ์ความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ กฎระเบียบข้อบังคับ หลักจริยธรรมส่วนบุคคล ผลป้อนกลับของงาน ความสำคัญของงาน ความมีเอกลักษณ์ของงาน ความหลากหลายของงานและการยึดมั่นผลประโยชน์องค์กร โดยร่วมกันพยากรณ์ความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต ได้ร้อยละ 65.2 ($R^2 = 0.652$)

สมการที่ใช้ในการพยากรณ์ความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต มาตรฐานมีดังนี้

$$Z_{\text{ความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต}} = 0.465 * Z_{\text{หลักจริยธรรมส่วนบุคคล}} + 0.409 * Z_{\text{ความมีเอกลักษณ์ของงาน}} + 0.333 * Z_{\text{กฎระเบียบข้อบังคับ}} + 0.235 * Z_{\text{ผลป้อนกลับของงาน}} + 0.232 * Z_{\text{ความหลากหลายของงาน}} - 0.128 * Z_{\text{การยึดมั่นผลประโยชน์องค์กร}} - 0.576 * Z_{\text{ความสำคัญของงาน}}$$

สาขาวิชา.....การบริหารการพยาบาล..... ลายมือชื่อนิสิต..... *อรรชชา อมระสิทธิ์*

ปีการศึกษา.....2551..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *กัญญา ประจุศิลป์*

4777856436 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: WORK CHARACTERISTICS / ETHICAL WORK CLIMATE / JOY AT WORK /
NURSES OF INTENSIVE CARE UNITS / GOVERNMENT HOSPITALS/ BANGKOK
METROPOLIS

ACHARAT UYYAPAT: RELATIONSHIPS BETWEEN WORK CHARACTERISTICS,
ETHICAL WORK CLIMATE, AND JOY AT WORK AS PERCEIVED BY NURSES OF
INTENSIVE CARE UNITS, GOVERNMENT HOSPITALS, BANGKOK METROPOLIS
THESIS ADVISOR :GUNYADAR PRACHUSILPA ; DNSc., 131 pp.

The purposes of this research were: 1) to study joy at work of nurses in intensive care units 2) to determine the relationships between work characteristics, ethical work climate and joy at work of nurses in intensive care units, and 3) to determine predictors of joy at work of nurses in intensive care units. The samples were 325 nurses in intensive care units, randomly selected by multi – stage sampling technique. Research instruments questionnaire consisted of work characteristics, ethical work climate and joy at work. All questionnaires were tested for content validity by a panel of experts. The Cronbach’s alpha coefficients were 0.87, 0.94 and 0.95 respectively. The data were analyzed by percentage, mean, and stand deviation, Pearson’s Product Moment Correlation and Stepwise multiple regression analysis.

The major findings were as follows:

- 1) Joy at work of nurses in intensive care units, Government hospitals, Bangkok Metropolis were at high level.($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.41$)
- 2) There were positively significant relationships between work characteristics, ethical work climate and joy at work of nurses in intensive care units, ($r = 0.457, 0.635$ respectively, $p < .05$)
- 3) Work characteristics, ethical work climate were the predictors of joy at work at the level .05. These predictors accounted for 65.2 percent ($R^2 = 0.652$) of variance.

The derived equation was :

$$Z_{\text{joy at work}} = 0.465 * Z_{\text{Independence}} + 0.409 * Z_{\text{Task identity}} + 0.333 * Z_{\text{Rules}} + 0.235 * Z_{\text{Feedback}} + 0.232 * Z_{\text{Skill variety}} - 0.128 * Z_{\text{Instrumental}} - 0.576 * Z_{\text{Task significance}}$$

Field of study   Nursing Administration

Student’s signature.....*Acharat Uyyapat*.....

Academic year.....2008.....

Advisor’s signature.....*Gunyadar Prachusilpa*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร. กัญญา ประจุศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และเป็นທີ່ปรึกษา ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้งให้กำลังใจ อดทน ใฝ่ใจผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่อาจารย์มอบให้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณประธานสอบวิทยานิพนธ์รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้รวมทั้งประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีค่าแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่สละเวลาอันมีค่าตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ของเครื่องมือการวิจัย ขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาล และงานการพยาบาลรวมทั้งพยาบาล หอผู้ป่วยวิกฤตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอบพระคุณแม่อุดมและคุณพ่ออังคาร ร่วมทั้งพี่อดีเทพ อุยยะพัฒน์ พี่ชายอันเป็นที่รักที่ให้การสนับสนุน กระตุ้นและช่วยเหลือ ให้กำลังใจเสมอมาแก่ผู้ทำวิจัย ขอบพระคุณพี่และเพื่อนที่ทำงานทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นທີ່ปรึกษาที่ดี เพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่ให้กำลังใจ ช่วยเหลือเอื้ออาทร สนับสนุน ให้สิ่งดีๆ เสมอมาแก่ผู้วิจัยตลอดมา คุณค่าและความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่มารดา บิดาและพี่ชาย รวมทั้งครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
สรุปผลการวิจัย.....	80
อภิปรายผลการวิจัย.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	91
รายการอ้างอิง.....	93

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	104
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	106
ภาคผนวก ค ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ขอความร่วมมือในการวิจัย และ เอกสารรับรองการวิจัยในคน	115
ภาคผนวก ง สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	126
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	131

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างของโรงพยาบาลแต่ละแห่ง.....	41
2 ค่าความเที่ยงแบบสอบถามคุณลักษณะของงาน บรรยากาศจริยธรรมในการ ทำงาน และความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤตโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร.....	42
3 จำนวนและร้อยละของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤตจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานใน หอผู้ป่วย.....	53
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล หอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายด้าน และ โดยรวม.....	55
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสุขในการทำงานด้านการ ติดต่อสัมพันธ์ของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายข้อ และโดยรวม.....	56
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสุขในการทำงาน ด้านความรัก ในงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานครจำแนก ตามรายข้อและโดยรวม.....	57
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสุขในการทำงาน ด้านการเป็นที่ ยอมรับของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายข้อ และโดยรวม	58
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสุขในการทำงาน ด้านความสำเร็จในงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายข้อ และโดยรวม	59
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของลักษณะงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม.....	60
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะงาน ด้านความหลากหลายของงาน ของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤตโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานครจำแนกตาม รายข้อ และโดยรวม	61

ตาราง

หน้า

11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะงาน ด้านความสำคัญของงาน ของ พยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อ และโดยรวม.....	62
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะงาน ด้านความมีเอกลักษณ์ ของ งาน พยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม รายชื่อ และโดยรวม.....	63
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะงาน ด้านความมีอิสระในการ ปฏิบัติงาน พยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนก ตามรายชื่อ และโดยรวม.....	64
14	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะงาน ด้านผลป้อนกลับของงานของ พยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อ และ โดยรวม.....	65
15	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และบรรยากาศจรรยาบรรณในการทำงานของ พยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามราย ด้าน และโดยรวม.....	66
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบรรยากาศจรรยาบรรณในการทำงาน ด้านหลัก จรรยาบรรณส่วนบุคคลของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อ และโดยรวม.....	67
17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบรรยากาศจรรยาบรรณในการทำงาน ด้านเอื้อ อาทรต่อบุคลากร ของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของ รัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อ และโดยรวม.....	68
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบรรยากาศจรรยาบรรณในการทำงาน ด้านการยึด มั่นผลประโยชน์องค์กรของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อ และโดยรวม.....	69
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบรรยากาศจรรยาบรรณในการทำงาน ด้านกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาล ของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อ และโดยรวม.....	70

ตาราง	หน้า
20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบรรยากาศจริยธรรมในการทำงาน ด้าน กฎระเบียบข้อบังคับของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายชื่อ และ โดยรวม..... 71
21	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงาน บรรยากาศจริยธรรมในการทำงาน โดยรวม และรายด้าน กับความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต (n = 308) 72
22	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างลักษณะงาน บรรยากาศจริยธรรมใน การทำงานสามารถร่วมกันพยากรณ์ความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วย วิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร เข้าสู่สมการถดถอยค่าสัมประสิทธิ์การ พยากรณ์ (R ²) และค่าสัมประสิทธิ์ที่เพิ่มขึ้น (R ² change)..... 74
23	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression) ทำนาย ความสุขในการทำงานของพยาบาลหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร..... 77